

2011 r.

Grudzień:

24. Drogich Gości odwiedzających nasz portal zapraszamy do zapoznania się z życzeniami J. E. [Arcybiskupa Józefa Kowalczyka](#), Prymasa Polski skierowanymi do Polonii, jak również J. E. [Biskupa Wiesława Lechowicza](#), Delegata KEP ds. Emigracji Polskiej! Można również przeczytać życzenia [rektora PMK](#) w Brazylii!

12. Uprzejmie informujemy naszych Drogich Gości, że jest już do Waszej dyspozycji „Echo Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii” nr. 14 w zapisie pdf. Jeżeli jesteś zainteresowany treścią naszego pisma to, kliknij [tutaj!](#)

01. Rada Muncypalna miasta Kurytyby odznacza każdego roku wyróżniających się swoją twórczością literacką poetów i pisarzy. Tego dnia podczas uroczystej sesji Rady Muncypalnej „Medal zasługi Fernando Amaro” został wręczony za ostatnie trzy lata: 2009, 2010 i 2011. Wśród wybranych za 2009 rok jest 14 osób, a wśród nich jeden polski misjonarz. W ostatnich trzech latach wybrano 33 osoby. Wśród nich znajduje się dwóch duchownych: Brazylijczyk i Polak! Jeśli chcesz zapoznać się z listą wyróżnionych osób i zaproszeniem to, kliknij [tutaj!](#) Warto poinformować, że patron medalu Fernando Amaro, urodzony w 1831 r. w Paranaguá i zmarły w 1857 r. w Morretes (Paraná), uważany jest przez wielu za pierwszego pisarza parańskiego. Romantyk, napisał książkę „Kołatania mojej duszy”. Był także autorem dzieł romantycznych, które niestety zaginęły. Możesz zobaczyć kilka zdjęć z tej uroczystości klikając [tutaj](#). Jeżeli jesteś zainteresowany przebiegiem uroczystej wspomnianej sesji Rady Muncypalnej to przeczytaj krótki reportaż, klikając [tutaj!](#)

Listopad:

Łączy nas wspólna Matka – Maryja, Naród, Ojczyzna

bł. Jan Paweł II

JASNOGÓRSKA
NOC CZUWANIA

25/26
listopada 2011

Bądźcie razem z nami!
Zapraszamy na Jasną Górę!

Chrystusowcy i Siostry Misjonarki Chrystusa Króla

25-26. Od 26 lat Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej wraz ze Zgromadzeniem Sióstr Misjonarek, w łączności z Konferencją Episkopatu Polski organizuje na Jasnej Górze Polonijną Modlitwę. W tym roku, w dn. 25/26 listopada (z piątku na sobotę) wraz ze zgłaszającymi grupami Pielgrzymów - Rodaków Europy Zachodniej i Wschodniej pragniemy podziękować Bogu za dar beatyfikacji "Ojca Polonii". Hasło tegorocznego Czuwania brzmi: "Łączy nas wspólna Matka - Maryja, Naród, Ojczyzna" (JP II do Polaków w Buenos Aires, w 1987r.). Kończąc Rok Kościelny - "w komunii z Bogiem" chcemy spotkać się w Domu Matki i Królowej razem z rodzinami, które doświadczają rozłąki emigracyjnej. Apel Jasnogórski - w piątek 25 listopada br. i Msza Święta koncelebrowana o północy pod przewodnictwem JE Ks. Biskupa Wojciecha Polaka, nowego Sekretarza Generalnego KEP, transmitowana będzie przez Radio Jasna Góra, Radio Maryja i TV Trwam. W imieniu organizatorów zapraszamy do duchowego pielgrzymowania na Jasną Górę i łączności z nimi, wyrażając troskę o to, - "by żaden Polak nie zagubił się na obczyźnie" (Sługa Boży Kard. August Hlond). Jednocześnie zachęcamy do odwiedzania nowych stron internetowych, służących Rodakom w całym świecie: www.ide.chrystusowcy.pl, www.rae.chrystusowcy.pl

25. Polska Misja Katolicka w Brazylii włącza się w modlitewne czuwanie przed Panią i Królową na Jasnej Górze w intencjach polskiej diaspory w świecie. Oto intencja, jaką przestaliśmy w imieniu katolickiej wspólnoty polonijnej w Brazylii: *„Maryjo, Królowo Polski i Polaków rozsianych po całym świecie! Twojej opiece polecamy Polonie brazylijska, aby tak jak przez 142 lata swojej obecności i wielorakiego wkładu w rozwój Brazylii nadal pozostawała wierna Bogu, Kościołowi i swojej Matce, Opiekunce, Powiernicze i Królowej! Niech słowa błogosławionego Jana Pawła II wypowiedziane do społeczności polonijnej w tym kraju w dniu 5 lipca 1980 r w Kurytybie będą drogowskazem na dalsze życie wiary i polskości! Maryjo, prowadź nas! Wyprasza u swego Syna*

Najwyższego Kapłana nowe i święte powołania kapłańskie i zakonne dla Polonii w Brazylii!"

23. Ks. mgr Benedykt Grzymkowski TChr – kanclerz PMK w Brazylii powraca do Kurytyby z 2. miesięcznego urlopu spędzonego w Polsce.

14. Konferencja Episkopatu Polski wybrała - 15 października br. - nowego delegata ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Został nim biskup Wiesław Lechowicz, biskup pomocniczy diecezji tarnowskiej. Rektor PMK otrzymał pismo nowego delegata. Możesz się zapoznać z treścią tego pisma klikając [tutaj!](#)

12. Konsulat Generalny RP w Kurytybie, z okazji Święta Niepodległości, zorganizował w ośrodku kultury Capela Santa Maria koncert fortepianowy w wykonaniu młodego (23. Letniego), polskiego pianisty Michała Karola Szymanowskiego. Pianista zaprezentował dzieła Jana Ignacego Paderewskiego, Fryderyka Chopina i Franciszka Liszta. Przed koncertem p. Konsul Dorota Joanna Barys, w imieniu polskiego rządu, odznaczyła lekarza Edwarda J. Kusztrę krzyżem zasługi RP. Bezpośrednio po koncercie odbył się koktajl. Dla rektora PMK biorącego udział w tej uroczystości jest okazja do spotkania i rozmowy z wieloma znajomymi Polonusami i Brazylijczykami – przyjaciółmi Polski.

05. Rektor PMK przyjmuje polskie małżeństwo podróżujące po świecie i udziela obszernego wywiadu nt. Polonii brazylijskiej i jej zasług dla Brazylii. Nagranie filmowe przeznaczonej jest do zbiorów powstającego w Gdańsku Muzeum Polskiego Emigranta.

Październik:

31. W kościele parafialnym pw. Matki Boskiej z Nazaretu w Kurytybie odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. ks. Pawła Piotrowskiego TChr. We Mszy św. uczestniczyło 3 biskupów (biskup Antônio Wagner da Silva, SCJ–ordynariusz diecezji Guarapuava-PR, biskup Rafael Biernaski – biskup pomocniczy archidiecezji kurytybskiej), 25 księży oraz licznie zebrani wierni miejscowej parafii, a także delegacje wspólnot, gdzie ks. Paweł pełnił posługę kapłańską (Balsa Nova, Quedas do Iguaçu). Uroczystej Mszy św. przewodniczył emerytowany arcybiskup Piotr Fedalto. Rektor PMK w imieniu kapłanów, sióstr zakonnych oraz wspólnoty polonijnej podziękował śp. Ks. Pawłowi za Jego posługę dla naszych rodaków i ich potomków. Po Mszy św. ciało zmarłego zostało przewiezione na cmentarz parafialny w Bateias, gdzie chrystusowcy posiadają kaplicę, gdzie spoczywa trzech kapłanów.

28. W Domu Prowincjalnym Towarzystwa Chrystusowego w Kurytybie, w wieku 78 lat, zmarł wieloletni duszpasterz polonijny ks. Paweł Piotrowski TChr.

26. Stolica Apostolska opublikowała orędzie papieża Benedykta XVI na Dzień Migranta 2012 r. Możesz zapoznać się z tym dokumentem, [klikając tutaj!](#)

25. Informujemy naszych Drogich Gości o możliwości pobrania najnowszego numeru „Echa Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii” w zapisie pdf. Aby zapoznać się z 13 numerem naszego pisma, proszę kliknąć [tutaj!](#)

18. Ks. mgr Benedykt Grzymkowski TChr – kanclerz PMK w Brazylii uczestniczy w międzynarodowej konferencji „Jan Paweł II wobec migrantów” zorganizowanej przez Instytut Duszpasterstwa Emigracyjnego w Domu Głównym Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu.

17. Biskup Wiesław Lechowicz został wybrany nowym delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Z tej okazji rektor PMK w Brazylii przesłał J. E. Biskupowi Wiesławowi Lechowiczowi życzenia: *„+ Najczcigodniejszy Księżu Biskupie, Ekscelencjo! W imieniu katolickiej wspólnoty polonijnej w Brazylii przesyłam wyrazy szacunku i gratulacje z racji wyboru Waszej Ekscelencji do odpowiedzialności za duszpasterstwo polonijne i pełnienia misji wśród polskiej emigracji! Niech Boże błogostawieństwo towarzyszy Najczcigodniejszemu Księdzu Biskupowi w pełnieniu tej trudnej, angażującej misji ‘umacniania braci w wierze’! Maryja, Królowa Polski niech oręduje u BOGA w intencjach Najczcigodniejszego Księdza Biskupa, szczególnie niech otacza opieką podczas licznych podróży z odwiedzinami pasterskimi do Polonii! Proszę przyjąć wyrazy szacunku, oddania w PANU oraz dar modlitwy: w imieniu Polonii brazylijskiej – ks. Zdzisław Malczewski TChr – rektor PMK”.*

15. Konferencja Episkopatu Polski obradująca w Przemyślu wybrała nowego sekretarza generalnego. Został wybrany biskup Wojciech Polak, pełniący obowiązki delegata KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Z racji tego wyboru rektor PMK w Brazylii przesłał J. E. Biskupowi Wojciechowi Polakowi życzenia: *„+ Najdostojniejszy Księżu Biskupie, Ekscelencjo! Proszę przyjąć wyrazy szczerych gratulacji z okazji wyboru na Sekretarza Generalnego KEP! Niech DUCH Święty pomaga w pełnieniu tej ważnej posługi w Kościele w naszej Ojczyźnie! Zapewniam o darze modlitwy! Łączę wyrazy szacunku i przesyłam pozdrowienia z wiosennej Brazylii – ks. Zdzisław”.*

04. Informujemy, że jest już do dyspozycji naszych Drogich Gości kolejny numer czasopisma „Polonicus”. Periodyk poświęcony zagadnieniom Polonii brazylijskiej, jak również kontaktom Brazylija – Polska ukazuje się w języku portugalskim. Dla przybliżenia polskiemu czytelnikowi treści czasopisma w każdym numerze zamieszczamy w języku polskim: wstęp, spis treści oraz streszczenie po każdym artykule. Zapraszamy do zapoznania się z

aktualnym numerem, [klikając tutaj!](#) Z przykrością musimy stwierdzić, że numer ukazuje się niestety z dużym poślizgiem czasowym, z powodu braku odpowiedniego zaplecza finansowego. Niestety w polskich instytucjach zajmujących się Polonią nie znajdujemy odpowiedniego zrozumienia.... Obecny numer ukazuje się dzięki wsparciu finansowemu Prowincji Towarzystwa Chrystusowego w Ameryce Południowej!

Wrzesień:

04. Ks. Zdzisław - rektor PMK wraz z ks. kanclerzem ks. mgr Benedyktem Grzymkowskim TChr udają się do diecezji São José dos Pinhais, sąsiadującej z Kurytybą, gdzie składają wizytę ordynariuszowi biskupowi Ladislau Biernaskiemu CM. Podczas spotkania z hierarchą ks. rektor PMK przedstawił prośbę polskiego kapłana, który pragnie udać się na misje do Brazylii. Ordynariusz wykazał zainteresowanie przyjęciem misjonarza jako, że pomimo widocznego wzrostu liczby duchowieństwa w tym kraju, jednak nadal odczuwa się brak wystarczającej liczby duszpasterzy! Biskup Ladislau poinformował, że po przedstawieniu sprawy radzie kapłańskiej poinformuje nas o podjętej decyzji.

Sierpień:

28. Katolickie wspólnoty polonijne w Brazylii czciły tej niedzieli Panią Jasnogórską. W wielu miejscach tego kraju Matka Boska Jasnogórska jest czczona przez kolejne już pokolenia naszych wychodźców. W centrum Kurytyby, stolicy stanu Paraná i zarazem Polonii brazylijskiej od wielu lat w niedzielę po 26 sierpnia odbywa się w parku polskim Jana Pawła II uroczystość ku czci Pani Jasnogórskiej. Przez cały dzień przewijały się grupy polonijne, jak też i naszych przyjaciół Brazylijczyków, aby pomodlić się w domu - zbudowanym z drzewa piniorowego przez polskiego emigranta, a w którym był witany Papież Jan Paweł II przez Polonusów chlebem i solą dnia 5 lipca 1980 r. na stadionie Couto Pereira – obecnie służącym za kaplicę, gdzie zaszczytne miejsce zajmuje ołtarz z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. W ciągu całej niedzieli można było nabyć w parku Jana Pawła II wyroby polskiej kuchni. Odbywały się także występy polonijnych grup folkloru polskiego. Obchody zakończyła procesja z wizerunkiem Pani Jasnogórskiej, w której wierni brali udział ze świecami. Nabożeństwu maryjnemu przewodniczył i wygłosił dłuższe, maryjne kazanie ks. mgr Benedykt Grzymkowski TChr – kanclerz PMK w Brazylii.

Lipiec:

31. W Santana, w municypium Cruz Machado, w południowym regionie brazylijskiego stanu Paraná, uroczyste świętowane było stulecie polskiej obecności i wkładu w rozwój tamtego regionu Brazylii. Uroczystość poprzedzona zostanie triduum, które poprowadzi rektor PMK w Brazylii. Obszerny reportaż z santańskich obchodów zamieścimy w najbliższym numerze „Echa Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii”. Uprasza się o trochę cierpliwości.

10. W kolonii Dom Pedro II, położonej w pobliżu Kurytyby odbywa się tradycyjny - 49 z kolei - festyn ziemniaków i 15 festyn polskiej kultury. Na zaproszenie ks. Stanisława Słowika CM – proboszcza parafii rektor PMK przewodniczy Mszy św. koncelebrowanej i wygłasza okolicznościowe kazanie. Podczas Eucharystii sprawowanej w języku portugalskim, wszystkie śpiewy były wykonywane w języku polskim. Po uroczystościach religijnych w dużym salonie parafialnym odbył się tradycyjny obiad, na którym nie zabrakło niektórych elementów polskich. Wielu uczestników festynu przybyło z Campo Largo, Kurytyby oraz innych okolicznych polskich kolonii. Więcej na ten temat zamieścimy w najbliższym numerze „Echa Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii”.

08. Przylatuje ze Stanów Zjednoczonych do Kurytyby mgr Anna Dvorak, aby przeprowadzić wśród Polonii tego miasta badania terenowe do pracy doktorskiej. Gość z USA na czas pobytu w Kurytybie zatrzymuje się w siedzibie rektora PMK, który – w miarę możliwości - służy młodej intelektualistce polonijnej swoją pomocą.

05. Zainteresowanych życiem Polonii kurytybskiej w 1953 r. zapraszam do oglądnięcia filmu krótkometrażowego na youtube. Film czarno-biały ukazuje polskie wesele, dożynki... Brazylijski komentator wypowiada się bardzo pozytywnie o polskich imigrantach, którzy pracą, zwyczajami, folklorem ubogacili parańską społeczność, a tym samym nową Ojczyznę – Brazylię. Aby oglądnąć film, proszę kliknąć na załączony poniżej link:
<http://www.youtube.com/watch?v=3-c1jw2Taz0&feature=youtu.be>

04. Mam zaszczyt poinformować naszych Drogich Gości, że p. Kinga Orzeł-Dereń – doktorantka z Uniwersytetu Jagiellońskiego przygotowała bogate opracowanie pt.: „Śladami polskich osadników w Brazylii. Monografia parafii Santana”, Kraków, ss. 200 z aneksem zdjęciowym. Mamy nadzieję, że praca młodej, polskiej intelektualistki zafascynowanej Polonią brazylijską ukaże się drukiem w najbliższym czasie. Bedzie to dobry przyczynek do tegorocznych uroczystych obchodów 100 lecia przybycia polskich emigrantów do Santany koło Cruz Machado, położonej w południowym regionie stanu Paraná. W celu zapoznania się z dziełem mgr Kingi Orzeł-Dereń zapraszam do lektury recenzji. Zaciekawionych tą pracą proszę o kliknięcie [tutaj!](#)

03. Ks. Zdzisław Malczewski TChr otrzymał korespondencję ze Stowarzyszenia Naukowego „POLSKA W ŚWIECIE”. Zarząd Stowarzyszenia posiada siedzibę w Gorzowie Wielkopolskim. Zainteresowanych treścią tej korespondencji proszę o kliknięcie [tutaj!](#)

01. Informujemy naszych Drogich Czytelników o ukazaniu się kolejnego numeru naszego pisma „Echo Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii”. Jest to już 12 numer tego jedyne go polskojęzycznego pisma w Brazylii. Zainteresowanych treścią tego numeru prosimy o kliknięcie [tutaj](#), jak

też o wykazanie większej cierpliwości, gdyż archiwum jest obszerne, stąd „ładowanie” jest powolniejsze....

Czerwiec:

15. Ojciec św. Benedykt XVI mianował 57. letniego polskiego misjonarza ks. Mariana Marka Piątka, należącego do zgromadzenia księży redemptorystów, ordynariuszem prałatury w Coari w Amazonii. Po ukończeniu studiów filozoficzno-teologicznych w seminarium zakonnym w Tuchowie przyjął święcenia kapłańskie 13 czerwca 1980 r. Po 6 latach od święceń został skierowany do Brazylii, gdzie pełnił posługę w archidiecezji Salvador, w stanie Bahia. W Brazylii ks. Marian Piątek znany jest jako padre Marcos. Przez ostatnie 11 lat był proboszczem parafii Zmartwychwstania Pańskiego w Salvador i równocześnie wykładał teologię moralną na Uniwersytecie Katolickim w tym prymasowskim mieście. Biskup Nominat posiada doktorat z teologii moralnej, który uzyskał w Akademii św. Alfonsa w Rzymie.

Sekretarz generalny episkopatu biskup Leonardo Ulrich Steiner w imieniu konferencji tutejszych biskupów wyrażając radość z dzisiejszej nominacji papieskiej, podziękował nowemu ordynariuszowi za dyspozycyjność w służbie Kościoła i zapewnił o braterskim wsparciu wszystkich pasterzy Kościoła w tym kraju.

Z nominacji ks. Marka Piątka na pasterza prałatury w Coari, liczna wspólnota polskich księży, sióstr zakonnych posługujących jako misjonarze w tym kraju, dzieli radość wraz z wiceprowincją księży redemptorystów w Bahia i życzy nowemu biskupowi mocy Ducha św. w nowej posłudze tutejszemu dynamicznemu Kościołowi.

Maj:

31. Informujemy, że jest już do dyspozycji naszych Drogich Czytelników nowy numer biuletynu „Echo Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii” w zapisie pdf. Proszę kliknąć [tutaj](#), aby otworzyć nasze pismo!

22. W Kurytybie w parku Jana Pawła II sprawowana była pod przewodnictwem biskupa Rafała Biernaskiego uroczysta Msza św. dziękczynna za beatyfikację Jana Pawła II. Zobacz zdjęcia z tej uroczystości, klikając [tutaj](#)! Jeżeli Cię interesuje opis tej uroczystości polonijne, to przeczytaj tekst klikając [tutaj](#)!

Kwiecień:

27. W brazylijskim, stołecznym Uniwersytecie (UnB) odbywa się uroczysta inauguracja katedry Cypriana Norwida. Działalność katedry odbywać się będzie w ramach Instytutu Literatury tej uczelni. Katedra będzie miała na celu promocję dialogu i poznania kultury Polski i Brazylii. Otwarcie Katedry Cypriana Norwida jest owocem starań i zabiegów prof. Henryka Siewierskiego, profesora tytularnego tej uczelni. Również ambasador RP w Brazylii prof. dr hab. Jacek Junosza Kisielewski włączył się aktywnie w realizację tego ważnego dla naszych krajów zamierzenia. W inauguracji wzięło udział ponad 50 osób; wśród nich był również ks. Zdzisław Malczewski TChr, którego poproszono do

stołu prezydialnego i zabranie głosu. Zobacz zdjęcia z tej ważnej uroczystości, [klikając tutaj!](#)

23. W parku Jana Pawła II w Kurytybie od 30 już lat w Wielką Sobotę odbywa się święcenie pokarmów na stół wielkanocny. W godzinach przedpołudniowych miała miejsce prezentacja polskich pisanek, jak też można było zakupić polonijne smakołyki paschalne. Po południu rektor PMK przewodniczył celebracji para-liturgicznej i poświęcił olbrzymie kosze z pokarmami. Pomimo nie najlepszej pogody, podobnie jak w poprzednich latach, tek też i w obecnym, Polonusi, jak też i Brazylijczycy w okazałej liczbie przynieśli swoje pokarmy do pobłogosławienia.

13. W sali parafii św. Jana Chrzciciela, w dzielnicy Tingui, w Kurytybie odbyło się zebranie liderów polonijnych. W programie spotkania było przygotowanie uroczystości dziękczynnej za beatyfikację Ojca św. Jana Pawła II. Zebranie zaszczycił swoją obecnością ks. Kazimierz Długosz TChr, prowincjał Towarzystwa Chrystusowego w Ameryce Południowej.

08-09. Uniwersytet kard. Stefana Wyszyńskiego (UKWS) w Warszawie wraz ze Światową Radą Badań nad Polonią (ŚRBnP) zorganizował międzynarodową konferencję naukową „Polacy w Ameryce Łacińskiej. Ethos patriotyczny w warunkach wychodźstwa polskiego”. W konferencji wziął udział rektor PMK i przedstawił referat pt. „Duszpasterstwo polonijne w Brazylii. Historia i współczesność”. Jesteś zainteresowany programem konferencji? [Kliknij tutaj!](#) Możesz także zobaczyć zdjęcia, [klikając tutaj!](#) W najbliższym czasie zamieścimy reportaż z tego spotkania. Prosimy o trochę cierpliwości...

04. Rektor PMK przebywa pielgrzymkowo w sanktuarium na Jasnej Górze, aby w prywatnej modlitwie polecać opiece Pani Jasnogórskiej Polonie brazylijską i jej duszpasterzy.

Marzec:

31. Ks. Zdzisław udaje się do Polski, aby uczestniczyć w Warszawie w konferencji poświęconej Polakom w Ameryce Łacińskiej.

21. Odbył się pogrzeb polskiego misjonarza, założyciela Niepokalanowa brazylijskiego, pierwszego ordynariusza diecezji Luziânia (w stanie Goiás) biskupa Augustyna Stefana Januszewicza, OFMConv. O godz. godz. 10,00 rano czasu brazylijskiego rozpoczęły się uroczystości pogrzebowe w Juruá, którym przewodniczył ordynariusz diecezji Luziânia biskup Afonso Fioreze. Ciało polskiego biskupa zostało pochowane na miejskim cmentarzu w Juruá. 80. letni biskup Augustyn Stefan JANUSZEWICZ, OFMConv., emerytowany ordynariusz diecezji Luziânia, zmarł wczoraj (w niedzielę 20 bm) rano w Juruá, w brazylijskim stanie Amazonas. Gdy po beatyfikacji Ojca Maksymiliana Marii Kolbe (1971 r.) prowincja warszawska ojców franciszkanów, jako wotum wdzięczności, podjęła decyzję otwarcia nowej misji na kontynencie południowoamerykańskim, wówczas ojciec Augustyn Januszewicz zgłosił się na wyjazd do Brazylii, do której przyjechał 16 października 1974 r. Jako przełożony misji podjął starania o założenie nowej placówki franciszkańskiej w Brazylii. W ten sposób powstał w

1977 r. brazylijski Niepokalanów (*Jardim da Imaculada*, w pobliżu miasta Cidade Ocidental, w Dystrykcie Federalnym), położony w pobliżu stolicy tego kraju. Wraz z innymi polskimi misjonarzami franciszkanami rozpoczął wydawanie po portugalsku „Rycerza Niepokalanej” („Cavaleiro da Imaculada”). Przez 10 lat był redaktorem i dyrektorem tego pisma. Przez 12 lat pełnił posługę przełożonego misji. 29 marca 1989 r. Ojciec św. Jan Paweł II mianował ojca Augustyna pierwszym ordynariuszem diecezji Luziânia (w stanie Goiás). Święcenia biskupie przyjął 10 czerwca tego samego roku. W nowoutworzonej diecezji, oprócz normalnej posługi duszpasterskiej, biskup Augustyn podjął się organizacji jej struktur fizycznych, takich jak: budowa kurii, domu biskupiego, oraz katedry. Przed siedmiu laty, ze względu na wiek, przekazał posługę w diecezji swojemu następcy biskupowi Afonso Fioreze. Biskup Augustyn Januszewicz, już jako emerytowany ordynariusz, nie przeszedł na zasłużony odpoczynek, lecz udał się do prałatury w Tefé, w stanie Amazonas, gdzie w parafii Matki Boskiej Fatimskiej w Juruá zaczął realizować swoje dawne marzenie, stając się misjonarzem w tamtym trudnym regionie brazylijskim. W ostatnich trzech latach cierpiał z powodu choroby nowotworowej. Biskup Augustyn posiadał tytuł doktora z teologii, który uzyskał w 1966 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Natomiast 7 maja 1996 r. w ambasadzie polskiej w Brasílii został odznaczony krzyżem komandorskim orderu Odrodzenia Polski. Przez 37 lat pełnił z zapałem i gorliwie posługę w Kościele w Brazylii. „Przez lata swojego życia biskup Augustyn adoptował Brazylię jako swoją ojczyznę, jako miejsce swojego oddania, aż do końca” – powiedział sekretarz prowincji franciszkanów konwentalnych ojciec Marcelo Veronez. ZM

20. W godzinach rannych w Juruá, w stanie Amazonas, zmarł nasz rodak Biskup Augustyn Stefan JANUSZEWICZ, OFMConv., emerytowany pierwszy ordynariusz diecezji Luziânia, w stanie Goiás.

11. Ks. rektor e ks. kanclerz PMK w Brazylii zostali przyjęci na audiencji przez biskupa Rafała Biernaskiego, biskupa pomocniczego Archidiecezji Kurytybskiej. Księża, w imieniu wspólnoty polonijnej, zaprosili biskupa Rafała (polskiego pochodzenia), aby przewodniczył uroczystej Mszy św. dziękczynnej 22 maja (niedziela) za beatyfikację Ojca św. Jana Pawła II. Dziękczynne uroczystości polonijne odbywać się będą w parku Jana Pawła II w Kurytybie. Polonia, nie tylko kurytybski, ale parańska i brazylijska ma dług wdzięczności wobec Ojca św. Jana Pawła II za Jego osobiste pragnienie spotkania się z rodakami w pamiętnym dniu 4 lipca 1980 r. Spotkanie miało miejsce na stadionie „Couto Pereira” w Kurytybie.

10. Informujemy naszych Drogich Czytelników, że jest już do Waszej dyspozycji kolejny numer „Echa Polskiej Misji Katolickiej w Brazylii” w zapisie w pdf. Zainteresowanych jego treścią prosimy o [kliknięcie tutaj!](#) Życzymy przyjemnej i pożytecznej lektury!

Luty:

25. Na zaproszenie rektora PMK - w sali parafii św. Jana Chrzyciela - odbyło się zebranie przedstawicieli liderów polonijnych Kurytyby.

Głównym celem tego spotkania było wspólne zastanowienie się, jak najlepiej uczcić i zorganizować w naszym mieście obchody związane z : beatyfikacją Sługi Bożego Jana Pawła II oraz 140. rocznicą przybycia emigrantów polskich do Kurytyby. Spotkanie zaszczycił swoją obecnością ks. Kazimierz Długosz TChr – prowincjał Towarzystwa Chrystusowego w Ameryce Południowej.

24. Duszpasterstwo Mobilności ludzi Krajowej Konferencji Episkopatu Brazylii (CNBB) – do którego należy Polska Misja Katolicka w Brazylii - za pośrednictwem pisma J. E. Arcybiskupa Mauricio Grotto Camargo – hierarchy odpowiedzialnego za sektor duszpasterstw Mobilności ludzi, proponuje, aby Kampania Braterstwa 2013 r. poruszyła złożoną problematykę handlu ludźmi i niewolniczej pracy. Na terenie Brazylii rozprawdzamy specjalne listy z prośbą do wiernych, aby złożyli swój podpis pod propozycją. Zebrane podpisy zostaną przesłane do Krajowej Konferencji tutejszego Episkopatu.

22. Ojciec Święty Benedykt XVI mianował sekretarzem Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących bp. Josepha Kalathiparambila. 58-letni indyjski duchowny był do tej pory ordynariuszem diecezji Calicut w stanie Kerala.

19. 19 lutego br. o godz. 9,00 w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Antoniego, w kurytybskiej dzielnicy Orleans, odbyły się święcenia biskupie ks. José Carlosa Chacorowskiego, CM (mającego polskie korzenie etniczne). Głównym konsekratorem był arcybiskup José Belisário da Silva, OFM – arcybiskup metropolita archidiecezji São Luiz do Maranhão, a współkonsekratorami: biskup Ladislau Biernaski, CM - ordynariusz diecezji São José dos Pinhais, arcybiskup Vicente Joaquim ZICO, CM – emerytowany ordynariusz archidiecezji Belém.

Aktualnie w Kościele w Brazylii, łącznie z nowym biskupem, jest 10 biskupów polskiego pochodzenia!

02. Do rektoratu PMK nadeszło bardzo sympatyczne pismo od sekretarza generalnego Krajowej Konferencji Biskupów Brazylii (CNBB) biskupa Dimas Lara Barbosy. Sekretarz Episkopatu w nadesłanym piśmie gratuluje PMK w Brazylii inicjatywy wydawania czasopisma „Polonicus” i wyraża życzenie, aby przybliżyło ono współczesnemu pokoleniu, jak i przyszłym pokoleniom bogactwo kultury, tradycji, wiary i zwyczajów Polaków, którzy osiedlili się w Brazylii. Biskup Dimas życzy, aby czasopismo było świadkiem przyjaźni i szacunku, jakie łączą Brazylię i Polskę, Polskę i Brazylię.

Styczeń:

30. Ks. Zdzisław sprawuje Mszę św. w polskim kościele pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Kurytybie. Eucharystia ma charakter dziękczynny za 21 lat istnienia i aktywnej działalności „Braspolu”. Wśród wiernych Polaków oraz osób polskiego pochodzenia uczestniczących w uroczystej Eucharystii znajduje się inż. Rizio Wachowicz wraz z przedstawicielami zarządu krajowego „Braspolu”. Celebrans wygłasza okolicznościowe kazanie po polsku i portugalsku. Po Mszy św. przed świątynią jest okazja do rozmów rodaków...

27. Ruch polonijny skupiony w „Braspol” świętuje uroczyste 21. rocznicę założenia. W godzinach wieczornych w restauracji „Don Antonio” ma miejsce obchód tej wymownej rocznicy. Po odsłuchaniu hymnu narodowego Polski i Brazylii zabrakło głosu inż. Rizio Wachowicz-prezesa „Braspolu”. Następnie przemawiają: konsul Janek Szczeniowski, inż. André Hamerski – wice-prezes „Braspolu” na stanie Rio Grande do Sul, ks. Zdzisław Malczewski TChr – rektor PMK w Brazylii. Z kolei ks. mgr Benedykt Grzymkowski TChr – kanclerz PMK poświęca opłatki. Obywa się tradycyjna ceremonia dzielenia opłatkiem. Później serwowana jest kolacja. Po raz pierwszy w rocznicowym spotkaniu „Braspolu” uczestniczy ks. Kazimierz Długosz TChr – nowy prowincjał chrystusowców w Ameryce Południowej. W restauracji są obecni także dwaj polscy księża werbiści: ks. Zenon Sikorski – proboszcz polskiej parafii św. Stanisława B. i M. oraz ks. Marian. Jest także polonijny duszpasterz ks. Lauro Kowalczyk – proboszcz parafii w Quitandinha, w stanie Paraná. Spotkanie członków „Braspolu” oraz jego sympatyków umila swoją muzyką i śpiewem kurytybski zespół polonijny „Polscy muzykanci”. Panująca na sali atmosfera jest przejawem zbratania tylu osób, których jednoczy ideał zachowania ducha, tradycji i zwyczajów polskich w tym olbrzymim kraju, jakim jest Bразylia. Zobacz kilka zdjęć z tej uroczystości, [klikając tutaj!](#)

09. Polskie zgromadzenie sióstr św. Józefa pracujące od wielu już lat w tutejszym, brazylijskim Kościele uroczyste świętuje jubileusz 50. lecie życia zakonnego S. Seweryny WIEJACZKI oraz pierwszej profesji Sióstr: Marii Clary Ribeiro da Silva i Marii Luizy Pinheiro Gaspar w Kurytybie. Uroczystość odbywa się w kościele parafialnym księży marianów pod wezwaniem św. Jerzego, gdzie posługę proboszcza pełni ks. Marek Dąbkowski, MIC. Uroczystej Mszy św. koncelebrowanej przewodniczy biskup pomocniczy archidiecezji kurytybskiej Rafael Biernaski. Wśród koncelebrujących księży jest także obecny rektor PMK w Brazylii.